

CSIPKEBOGYÓ

– a nélkülözhetetlen

(Rosa canina)

Ősszel már messziről észrevehető az érett csipkebogyó pirosra színeződött áltermése. Szép számmal találkozhatunk vele a Kiscset körüli mezőkön, erdőszéleken is, ami azt bizonyítja, hogy jól érzi magát a kötött talajon. Vadon termő, évelő, szárazságtűrő növény. Akár 2 százalék C-vitamint is tartalmazhat, azon kívül van benne A-, B1 ,B2, P- és K-vitamin, pektin, illóolaj és cseranyag is.

Bíborpiros érett termését fagypon t előtt kell leszedni, mert ha a bogyók megpuhulnak, szárításra már nem alkalmasak. A kettévágott bogyók jobban megörzik C-vitamin tartalmukat, különösen, ha gyorsan, megfelelően szelős helyen szárítják azokat. Vitaminforrás, érvédő hatású, antioxidáns tulajdonságú, gyulladást gátló, enyhé vizelethajtó, görcsoldó hatását is kimutatták.

A C-vitamin erősíti a véretek falát, a kötőszövetet, fokozza a szervezet ellenálló-képességét. Természetes C-vitamin tartalma a tárolás során fokozatosan csökken. A híres gyógy-növénykutató, Varró Aladár Béla nagyon ajánlja idősebb emberek számára a csipkebogyóbort (de csak naponta egy stampedit) hólyag, vagy rendszertelen veseműködés esetén. A recept:

1 liter csipkebogyót fél kg cukorral összezuunk, ráöntünk 3 liter bort. (Néhány napig állni hagyjuk, utána már fogyasztható is az értékes nedű.) Mivel a túltápláltság érzetét csökkenti, és a zsírlé bomlását növeli, tanácsos nagy családi étkezések után meginni egy csésze meleg, cukor nélküli csipketeát.

Dr. Oláh Andor, orvos természetgyógyász a csipkebogyó vértisztító hatását is kiemeli, mely képes elősegíteni a vérben és a test szöveteiben felgyüleml ett fölösleges anyagok (savak, húgsav, cukor, koleszterin) és káros anyagcseretermékek kiürülését, és a hiányzó anyagok pótlását.

A tea elkészítése: 1 evőkanál szárított növényt 2 dl hideg vízben áztatunk 6 órán át. Ha főzetet készítünk, ugyanezek az arányok, de 5 percig forralni kell az elegyet. Ezt vesekő és húgykő oldására javasolják a természetgyógyászok. Készíthetünk belőle még dzsemet, szörpöt is.

Magjaiból olajat préselnek, ami nagyon sok teletlen zsírsavat tartalmaz és A-vitamin savat, ezért a kozmetikában rozaceás bőrök ápolására és regeneráló készítményekben használják. Sajnos könnyen avasodik.

Markovics Vera

Alvégtől a felvéig

Az ecseti konyha kincsei 7.

Hozzávalók (4 személyre)

A tésztahoz:
70 dkg krumpli
15–20 dkg liszt
50 dkg szilva
só, őrölt fahéj, cukor

A tálaláshoz:
ízlés szerint:
zsemlemorzsa vagy darált dió,
vagy mák
porcukor

A krumplit meghámozzuk, megfőzzük és krumplinyomóval áttörjük. Összegyúrjuk a tojással, kevés sóval és csak annyi liszttel, hogy a tészta összeálljon, de könnyű maradjon. Ha összeállt elnyújtjuk, és szaggatóval nagy pogácsákat készítünk belőle, majd ezekben beletesszük a kimagozott, feldarabolt, cukrozott fahéjjal megszór t szilvát, és gömbökké formázunk őket. A gombócokat forrásban lévő, sós vízbe dobjuk. Ha megfőttek, kivesszük és lecsöpögtetjük, és ízlés szerint, vajon pirított zsemlemorzsa-ban, cukrozott darát dióban, vagy mákban meghempergetve tálaljuk őket.

Jó étvágyat kívánok!

Manci néni

Újabb egyesület Kiscseten

Az augusztusi Pampuska fesztiválon értesülhetett a falu közössége arról, hogy Kiscseten újabb egyesület kezd meg működését. A bejelentéssel a Fővárosi Operettszínház művészei lepték meg a közönséget. Virágh József és Szegedi Dóra – nagysikerű fellépésüket megelőzően – tudatták az ott lévőekkel, hogy meghívójuk a Kiscseti Faluszépítő Közhasz n Egyesület, és tiszteltedjüket is az új egyesület biztosítja. További részleteket – sem az új egyesület hivatalos elnevezésére, sem az alapító tagságra vonatkozóan – nem tudhattunk meg. Egyes hírek szerint azonban remény látszik arra, hogy a most alakuló egyesület eredményesen működhet majd együtt a falu önkormányzatával. Munkájukhoz a Hírmondó szerkesztői nevében sikert kívánunk, és mindenkor szívesen adunk helyt híreiknek, közleményeiknek.

Szegedi Dóra, az Operettszínház művésze

Ismét van papja a falunak

Még nem mindenki tudja, hogy ez év augusztusában pap költözött falunkba. Egész pontosan nem a faluba, hanem a Lucska-pusztai tanyára, melyet Roza Kálmán bocsátott **Guba András** piarista szerzetes rendelkezésére, aki szándéka szerint a következő évben elvonultan, a természetben szeretne élni. Ittléte alatt azonban segíteni kívánja a falu hitéletét, és bemutatkozása is már megtörtént a hívek előtt. Felajánlása szerint Hidász György diakonussal együttműködve vasárnaponként misézni fog a templomban. Mivel felszentelt papként teljesít szolgálatot, így a szentmise előtt mostantól a híveknek lehetősége nyílik gyónásra is.

Lucska-pusztai tanyán a papja a falunak

KISECSET

Szüreti felvonuláshoz gyülekeznek a jelmezes kiscseti lovasok 1946-ban, a mai Szabadság tér előtt. A faluban akkor több mint 40 ló volt. Az előtérben Moravcsik Ernő, a jobb szélen, huszár ruhában Medgyesi János. A többieket nem tudtuk azonosítani, ha valaki felismeri őket, kérjük írja meg nekünk, hogy kiegészíthessük a képaláírást.

Kiscseti HÍRMONDÓ

Kiadja a Házvilág Kft. 1026 Budapest, Trombitás utca 26.
Szerkesztő: Léderer Pál · Fotó és lapterv: Fodor Attila
Szerkesztőség: 1026 Budapest, Trombitás utca 26.
Telefon: 06 (1) 331-4207, 06 (30) 932-4588, (30) 515-7049
E-mail: kiscsetbt@t-online.hu · Megjelenik: kéthavonta
Fogyasztói ára: 50 Ft · Az éves előfizetés díja: 300 Ft

Az éves előfizetést Kiscseti lakosok számára az Élhető Falunkért Egyesület díjtámvállalással biztosítja.

Következő lapszámunk 2011. decemberében jelenik meg!

II. évfolyam, 5. szám

A kiscseti
civil
szféra
fóruma

Kiscseti HÍRMONDÓ

2011. szeptember–október

Nyárvége Lucskapusztán. A nyárvégi, őszi szárazság, a sok napsütés kiégette a réteket, legelőket, a szőlőtermelők viszont igen jó termésre számíthatnak. Ki gondolná, hogy Nógrád valaha országosan is jelentős szőlőtermelő vidéknek számított?

A bécsi piacokra is került a megye kiváló boraiból...

BACCHUS NÓGRÁRDBAN

„A Nógrádban termelt borok ... országos elismertséggel bírtak, némelyiket pedig még külföldön is számon tartották. Pestet a budai borokon kívül elsősorban Nógrád látta el asztali borral, de az is előfordult, hogy a Monarchia központjába, a bécsi piacra is nagy mennyiségben szállítottak bort.”

Azt hittem, hanyatt dobom magam, amikor ezt a mondatot olvastam Harth Tamás cikkében, amelyre Pribelszki Mónika hívta fel figyelmünket, s amely a Neogradiensis Eurorégió, a Nógrád megye teljes közigazgatási területét, illetve a szlovákiai Besztercebánya megye losonci, nagykürtösi és poltári járásait tömörítő együttműködés inter-

netes lapjában jelent meg. Azt hiszem, Kiscset lakosainak többségét is meglepi, hogy a dicsőségben kis falunk is osztozott. Ahhoz, hogy a kép tisztuljon, néhány száz évet vissza kell menni a történelemben, egészen az 1700-as évek elejéig, amikor a török kiűzését követően a belterjes gazdálkodás jelentőségének felismerése ösztönözte a szőlőgazdálkodás elterjedését a megyében.

A szerző több, az 1700-as évek elején készült munkát leporolva tudta meg, hogy a nógrádi „szőlőhegyeket, melyeket egykor a barbárok népe elpusztított, már visszahódítja a lakosság művelő munkájával, s mindenfelé ráköszöntik Bacchusra a legüditőbb italt, de amerre a legmagasabb hegyek húzódnak, ott legkevésbé telepítettek [szőlőket], ebből a szempontból az alsó déli tájék ragadja el a pálmát az északitól”. Akkoriban a vármegye települései közül összesen 43 foglalkozott szőlőtermeléssel. A krónika Kiscsetet még nem említi a jelentősebb bortermelők sorában. Főként Ecseget, Bujákat, Jobbágyit, Szirákot, Karancskeszit, Szöllőst, Balasagymatot, Kosdot, Rádót és Verőczét emelik ki. Közülük is talán Rádót dicsérték a leginkább, „amelynek szőlőhegyei nagyszerű fekvésükre nézve nem hasonlíthatók másokhoz, a hegy leve pedig színe is, izre is igen kiváló, még a szomszédos kosdi bornál is értékesebb, e bor velszűtetett frissítő ereje miatt, [...] ezek a borok annyira finom illatúak. Van fehér, de van vörös színű is, s ha megkóstoljuk, a legkellemesebb ízt érezzük”. Később tovább nőtt a szőlővel és borral foglalkozó települések száma, és megjelent közöttük Kiscset is, igaz, az idézett cikkből

részletek sajnos nem derülnek ki. A nógrádi szőlőművelés korabeli jelentőségének lehet bizonyítéka, hogy az első magyar nyelven megjelent szőlészeti-borászati szakmunka, éppen egy helyi birtokos, a Kiscseten is tevékeny Prónay Pál tollából született: 1780-ban egy 64 oldalas útmutatót adott ki Pesten „A szőlőknek plántálásáról, helyes műveléséről és a boroknak rendes megtartásáról való oktatás címmel”.

Az utolsó szüreti felvonulás Kiscseten – 1986-ban

Léderer Pál

Szüret-ünnep Kiscseten (1985)

Foto: Bereth Ferenc (Boróvári MTI)

Veres István és lánya Veres Ilona (későbbi Koplányi Józsefné) az 1955-ben készült sajtófotón

Kellemes meglepetésben volt részük ebben az évben a nem állandó lakos kisebbsietieknek, (továbbiakban az általánosan használatos, bár nem túl jó hangzású kifejezéssel élve) a „víken-deseknek”.

Először történt meg ugyanis, hogy ők is meghívt kaptak a falunapi rendezvényre! Ez önma-gában is jóleső figyelmesség, az pedig, hogy a borítékba mindenki étel-ital jegyet is kapott, olyan meggyőző gesztus volt az önkormányzat részéről, amit mindenki csak úgy értelmezhetett, hogy „a falu Téged is a közösséghez tartozónak tekint, az ünnepünk közös, örülnénk, ha Te is ott lennél!”

Az ilyen megszólítás pedig nem maradhat visszhangtalan... A jó szervezés és előkészítés mellett ennek az előlételeken átlépő, nagy-onalú gesztusnak is fontos szerepe volt ab-ban, hogy az idei falunapon a „víkendesek” is maradéktalanul jó közérzettel, felszabadultan vehettek részt az ünnepen.

Az igazsághoz tartozik azért, hogy a döntésről értesülve az állandó lakos ecsetiek között voltak, akik felháborodottan kérdezték: „– *Minek ingyen ebéd a falu pénzéből a víkendeseknek ?*”

Köszönjük!

Még egyszer a falunapról

Egyszerű kérdés, amely kizárólag a pénzköltés tényét nehezményezi. Nézzük akkor a dolgot kizárólag ebből a szempontból! Aki bosszanko-dott a „pazarlásón”, az biztosan nem gondolta végig, hogy a kiadott jegyek egy részét eleve nem használják föl, hiszen augusztus a nyara-lások, utazások legfőbb ideje, ilyenkor sokan maradnak távol magától a falutól is. Másrészt van, aki komolyan gondolja, hogy az egyszeri „víkendes” lemegy a falunapra, befalja a potya kaját, aztán odébbáll?

Sokkal inkább az várható, hogy aki eljön, az csa-ládtagjait, rokonait vagy barátait éppen erre a napra hívja Ecsetre, és velük együtt megy a falunapra. Az pedig nem valószínű, hogy a ven-degek csak nézik a falatozókat, vagy harman-negyven megosztznak azon a bizonyos ingyen adagon...

Nyilvánvaló, hogy akik a napot, vagy annak egy részét ott töltik, azok nagy valószínűséggel – vendégeikkel együtt – egyszer-kétszer megfor-dulnak még a konyhasátraknál, mégpedig *fizető vendégként!* Így, még a beváltásra kerülő jegyek is legalább 2–3-szoros *fizető*s többletfogyasz-tást eredményeznek, és ez az árak ismeretében, már előre láthatóan sem ronthatta, hanem vár-hatóan éppen javíthatta a rendezvény pénz-ügyi mérlegét. Összességében tehát a testület olyan átgondolt, körültekintő döntést hozott, amely a teljes közösség hosszú távú érdekeit tartotta szem előtt, és nem feledkezett meg a közvetlen gazdasági szempontokról sem. Ez pedig olyan megoldás, különösen napjainkban, amelyre az ország bármely önkormányzata, akár a legnagyobbak is, méltán lehetnének büszkékl!

Az idén, augusztus 27-én kilencedszer rendez-ték meg Kétbodonyban a hagyományos Szil-vaszombatot. Az egész napos gazdag népmű-vészeti és szórakoztató program, a változatos gombóckínálat ez évben is sokakat vonzott Kétbodonyba, ahol a művelődési ház kertjét

késő estig megtöltötte a látogatók sokasá-ga. Sokan várták és kísérték figyelemmel a Szil-vaszombat immár hagyományos eseményét, a gombócevő versenyt. Először három éve mérhették össze gombócevő képességeiket a nevezők. A verseny győztese a tavalyi baj-nok, a kétbodonyi Varga

Imre lett, aki feltartóztat-hatatlanul utasította maga mögé ellenfeleit, magába pedig a szemből érkező gombóctömeget. A győz-test Koczurné Halász Judit polgármester és a lelke-sen ünneplő közönség kö-szöntötte. Mi, a küzdősportok kis-ecseti szerelmesei ezúton gratulálunk neki!

– fa –

A gombócevő verseny döntőjének mezőnye, közöttük a későbbi győztes Varga Imre (balról a második)

Szolgáltatban Kisecset és Kétbodony között a 60-as évek elején, az egykori hídon

Háza előtt 1980-ban

Férjével, Terman Dezsővel és a tíz éves Sándorral 1942 nyarán

majd civil pályára állt; egy unokával, Andreával ajándékozta meg, ő pedig egy leány és egy fiú dédunokával gyarapította a familiát. Pár hó-napja ünnepelhették Ilka néni első ükunokája, a kis Nimród világra jöttét.

Keservesen nehéz volt az élet, meséli az erő-sen nagyothalló Ilka néni, és az a benyomá-som, férje elvesztését hetven év alatt sem tudta feldolgozni. Amikor, Andrea értő tolmá-

csolásával arra próbálok választ kapni, kis híján évszázadnyi életéből mire emlékezik a legszí-vesebben, nem kell sokat várni a válasza: – A férjemmel együtt töltött évekre, fiúnk közös nevelésére.

Mi tagadás, a hadiözveg्य életét a gyerekek-nevelés és a munka töltötte ki. Sokáig a földeken dolgozott – részben másoknak, részben saját kis parcelláján, amely, mint mondja, a legrosz-szabb föld volt a faluban. A hatvanas évek-ben azután ő lett a falu postása; gyalog hozta a postát Bodonyból, ha esett, ha fújt. Nem mert kerékpárra ülni. Szerette ezt a munkát, mert, mint meséli, sok újságot tudott olvasni, a napilapokat és a színeseket, még a Lúdas Matyit is. Ma már nehezen olvas, de tévét nézni nagyon szeret, főleg a hírműsorokat kedveli. Érdekl a világ, de zavarja, hogy annyi benne a gonoszság.

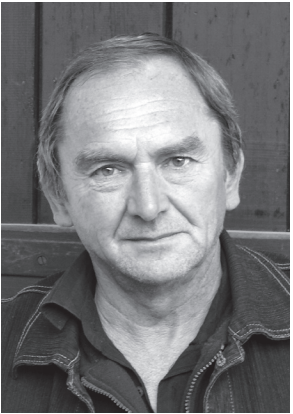
Próbálok megtudni, szerinte mi a hosszú élet titka, de mintha nem is értené a kér-désemet. Lehet, hogy az égiek intézték úgy, hogy oly fiatalon elvesztett férje életpenzu-mát is Ilka néni élje le?

Léderer Pál

Régi idők focija

Glózik Lászlónak is mindig kell egy csapat

Glózik Lászlóban legalább két ember lakozik: egy idealista és egy realista, és olykor-olykor az előbbi győzedelmeskedik az utóbbi fölött – amit elképzel, abból valóság lesz. És, hogy ez mi? Akik egy kicsit is ismerik, tudják a választ: a foci, pontosabban a helyi foci.

emberünkben egyszerre kettő is van. A realista Glózik László ugyanis nem kerget olyan ál-mokat, amelyekben falunkban is szervezeten rúgják még a bőrt... Pedig.

Pedig nyugodtan lehet mondani, hogy Kis-ecseten valamikor nagy futballélet volt. És ez a valamikor nem is olyan nagyon régmúlt, bő tíz éve, hogy elmúlt.

A most 48 esztendősen Glózik László nem kis nosztalgiával beszél arról a kisecseti labda-rúgás-történelemről, amelybe ő csöppség-ként pottyant bele, kis srácként, amikor, mint mondja, a faluban több helyen is rúgták a labdát: „szinte minden nagy, NB-1-es csapat-nak volt egy kicsi ecseti párja”, mutációja. Volt Fradi, Vasas, Újpest. Persze, a falu is másmilyen volt: élt. Vagy hatszázan lakták, sok volt a gye-rek, sok volt a srác, és nem is nagyon volt más játék, mint a labda. Volt viszont iskola. És volt tanító is. És a tanító a focihoz is értett, kapus-ként játszott, és szervezte a helyi labdarúgást. Glózik László is neki köszöni a labdarúgás sze-retetét: – Hídvégi Laci bácsi hagyott engem csámpázni, mondja nem kis öniróniával. A falu labdarúgó-életének hőkorszakát a hat-vanas-hetvenes évekre teszi, amikor a Kisecset SE, igazi klubként működött, a termelőszövet-kezet évi ötezer forinttal támogatta, volt saját mezük, stoplis cipőjük a játékosoknak, és per-se voltak nagyszerű játékosaik is. Glózik sorolja is a neveket, Kacsári Pistát, és a papáját, a Ka-csári Pista bácsit említi, előbbit, mint mondja, NB-1-es csapatba is hívták, de nem ment. Aztán a nyolcvanas években, amikor Glózik szerint „a falu kezdett kallódni”, a foci is kö-vette. A hadra fogható fiúk többsége be-

A Cserhát Kupa (1996)

Bajnoki mérkőzés hazai pályán, 1997-ben. Az ellenfél Szente

A csapatok mérkőzés előtt és játék közben

A Cserhát Kupa díjkiosztóján 1996-ban Kacsári István, Hajzsel József, Glózik László, Kerék Károly és Manola Gábor

mérkőzésre már sikerült új csapatot kiállítanunk. Az persze még nem volt egy világbjajnok gárda: 3:0-ra kikaptak, három öngóllal ... De Glózik akkor sem adta fel, egészen 2000-ig. Közben egy alkalommal irányításával a Kisecset a Cser-hát kupát is elnyerte. Mint magyarázza, hosszú ideig csak kisecsetiek játszottak a csapatban, de aztán sérülések, elköltöztések és más okok miatt budapestiek is bekerültek. Az már nem volt az igazi; klikkesedés kezdődött a csapaton belül,

kérték. És Glózik nem kért gondolkodási időt. Belevágott, pedig csak tíz játékos maradt a csa-patban. Azóta is ott vendégmunkás. Kisecsetet vele együtt még két játékos képviseli, Baranyai Sándor és Kacsári Balázs személyében. És nem kell szégyenkeznie: a Bodony a nyolcadik he-lyen állt a járási bajnokságban, amikor átvette a csapatot; most a hatodikak.

– Aki ismer engem, azt tudja, hogy ha valamit elvállalok, akkor azt teljes odaadással csinálom.

Léderer Pál

A csapat: Serbán György, Fűri János, Kopeckzi Zoltán, Glózik László, Majer Krisztián, Kacsári Szabolcs, Füleki József, Kerék Károly, Varró László, Cseke Zsolt, Kiss Attila és Stvorecz Tamás. Alul: Seres István, Manda Gábor, Paróczi Kázmér, Kacsári István, Kopeckzi István, Vágvolgyi István és Medgyesi László

Ismerjük meg egymást

ime